

Sygn. akt VII U 1268/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015 r. w Warszawie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 20 maja 2014 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. S. w dniu 18 czerwca 2014r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 20 maja 2014r., znak: (...), odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania odwołujący podniósł, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, gdyż z uwagi na silne i częste dolegliwości bólowe nie jest w stanie wykonywać pracy elektryka, a ponadto zmuszony został do zamknięcia działalności gospodarczej. Dodatkowo wskazał, że Lekarz Orzecznik ZUS przeprowadzając badanie nie uwzględnił udokumentowanej historii przebytych chorób przed rokiem 2014, które mają charakter trwałe i przewlekłe (odwołanie z dnia 18 czerwca 2014r., k. 2-4 a/s).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że A. S. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 31 marca 2014r. W dniu 24 lutego 2014r. złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty i w toku postępowania orzeczniczego został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 16 maja 2014r. uznała go za zdolnego do pracy. W oparciu o powyższe orzeczenie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 20 maja 2014r. odmówił A. S. prawa do wskazanego świadczenia (odpowiedź na odwołanie z dnia 2 lipca 2014r., k. 40-41 a/s).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. ur. (...), jest z zawodu elektromechanikiem. Pracował zawodowo na różnych stanowiskach, a ostatnio przed wystąpieniem o rentę prowadził działalność gospodarczą handlowo-usługową i zaopatrzeniową (wydruk z (...), k. 5 a/s).

W okresie od dnia 21 sierpnia 2013r. do dnia 31 marca 2014r. ubezpieczony pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja ZUS z dnia 27 września 2013r., znak: (...), k. 51 a/r). W dniu 9 stycznia 2014r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z wnioskiem o doliczenie stażu pracy (wniosek, a/r). Organ rentowy decyzją z 24 lutego 2014r. przeliczył rentę od 21 sierpnia 2013r., tj. od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego (decyzja ZUS z dnia 24 lutego 2014r., znak: (...), k. 95 a/r).

W dniu 24 lutego 2014r. ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek, k. 99 a/r). Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 20 marca 2014r. uznał, że A. S. jest osobą zdolną do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 20 marca 2014r., k. 103 a/r). W wyniku wniesionego sprzeciwu od w/w orzeczenia sprawa została skierowana do rozpatrzenia przez Komisję Lekarską ZUS, która w dniu 16 maja 2014r., po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, ustaliła, że A. S. nie jest osobą niezdolną do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS nr (...) z dnia 16 maja 2014r., k. 109 a/r).

W związku z tym decyzją z dnia 20 maja 2014r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego świadczenia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w przepisie lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia. W przypadku ubezpieczonego Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że nie jest on osobą niezdolną do pracy, tym samym nie spełnia wszystkich warunków uprawniających do nabycia wnioskowanego świadczenia (decyzja ZUS z dnia 20 maja 2014r., znak: (...), k. 111 a/r).

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie z dnia 18 czerwca 2014r., k. 2-4 a/s).

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2014r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: internisty – kardiologa, diabetologa, ortopedy i reumatologa celem ustalenia: czy ubezpieczony jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności; czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia, to na czym polegała (postanowienie z dnia 10 lipca 2014r., k. 44 a/s).

Biegła sądowa z zakresu diabetologii dr n. med. M. T., biegły sądowy specjalista ortopeda traumatolog lek. med. Z. T. i biegły sądowy specjalista reumatolog – internista dr med. C. W. w łącznej opinii z dnia 22 września 2014r. rozpoznali u A. S. cukrzycę typu drugiego skojarzoną z otyłością. Jednocześnie stwierdzili, że układ krążenia i oddechowy jest wydolny, przebieg choroby łagodny. Nie występują niedocukrzenia, nie było ostrych incydentów wymagających pomocy doraźnej i/lub hospitalizacji. Brak jest przy tym danych na temat istnienia przewlekłych zaawansowanych powikłań cukrzycy, które naruszałby sprawność organizmu w stopniu sprowadzającym niezdolność do pracy. Z powodu cukrzycy badany ma pewne ograniczenia w wykonywaniu pracy w porównaniu do osób zdrowych, lecz nie powoduje to niezdolności do pracy. Cukrzyca może okresowo przyczyniać się do pogorszenia stanu zdrowia, lecz może być to leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. Dodatkowo, biegli stwierdzili u ubezpieczonego pełną sprawność ruchową i czynnościową kończyn górnych i dolnych oraz niewielkie ograniczenie ruchomości kręgosłupa nie upośledzające istotnie jego funkcji. U ubezpieczonego szeroki jest również zakres ruchów stawów kończyn górnych i dolnych. Chwył obu rąk jest sprawny, chód wydolny bez zaopatrzenia ortopedycznego. W związku z powyższym biegli ocenili, że wskazane schorzenia nie naruszają sprawności organizmu A. S. w stopniu uniemożliwiający mu

wykonywanie pracy zarobkowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami (opinia łączna z dnia 22 września 2014r., k. 71 a/s).

Biegły sądowy z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. rozpoznał u A. S. stabilną chorobę wieńcową u osoby otyłej z chwiejnym nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą t. II leczoną insuliną, przebyte w dniach 3 lipca i 26 lipca 2013r. przezskórne koronaroplastyki gałęzi przedniej zstępującej lewej tętnicy wieńcowej z implementacją stentów, zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa, polineuropatię cukrzycową. Biegły stwierdził nadto, że w wykonanych badaniach kontrolnych spoczynkowe elektrokardiogramy wykazują jedynie pojedynczą ekstrasystolię nadkomorową. Echokardiogram z kolei uwidoczniał nieco powiększoną jamę lewego przedsionka, niewielkie pogrubienie ścian lewej komory, bez zaburzeń kurczliwości z frakcją wyrzutową EF=55%, małe fale zwrotne przez zastawki mitralną i trójdzielną. Radiogram klatki piersiowej wykazał prawidłową sylwetkę serca i wyrównane krążenie płucne. Powyższe dowodzi więc zadowalającej rezerwy wieńcowej, bez cech istotnego naczyniowopochodnego uszkodzenia serca oraz wyrównanej wydolności serca. Świadczy to o poprawie układu krążenia. Biegły stwierdził zatem, że ubezpieczony z przyczyn internistyczno – kardiologicznych nie jest niezdolny do pracy (opinia biegłego z zakresu kardiologii J. K. z dnia 10 grudnia 2014r., k. 79-80 a/s).

Organ rentowy pismem procesowym z dnia 29 grudnia 2014r. poinformował, że nie wnosi uwag do opinii biegłych sądowych, a ponadto nadal wnosi o oddalenie odwołania (pismo procesowe ZUS z dnia 29 grudnia 2014r., k. 89 a/s).

A. S. w piśmie procesowym wniesionym 5 stycznia 2015r. przesłał zaświadczenie lekarskie o leczonej depresji od czerwca 2014r. oraz wskazał, że jest pod stałą opieką psychiatry i psychologa. Dodatkowo podkreślił, że zlikwidował działalność gospodarczą oraz, że obecny stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie pracy (pismo procesowe A. S. z dnia 5 stycznia 2015r. k. 96 a/s).

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego psychiatry celem ustalenia: czy ubezpieczony jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności; czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia, to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 12 stycznia 2015r., k. 103 a/s).

Biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. P. w opinii z dnia 16 lutego 2015r. rozpoznała u A. S. reakcję sytuacyjną depresyjną. Zdaniem biegłej ubezpieczony wymaga dalszego leczenia, jednak wyrażone objawy depresyjne uwarunkowane sytuacyjnie nie czynią go osobą długotrwale niezdolną do pracy (opinia biegłego z zakresu psychiatrii M. P. z dnia 16 lutego 2015r., k. 127 a/s).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych A. S.. Ich autentyczność, jak również zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy, nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii biegłych sądowych, które są rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań ubezpieczonego, a wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia ubezpieczonego i jego niezdolności do pracy. Wprawdzie A. S. z opiniami biegłych nie zgodził się, jednak nie wskazał żadnych konkretnych zarzutów ani uwag odnośnie stanowiska biegłych. Polemizował w zasadzie jedynie z wnioskami końcowymi biegłych w zakresie stwierdzonej zdolności do pracy, przy czym dla poparcia swego stanowiska nie powoływał żadnych konkretnych argumentów. W związku z powyższym, w sytuacji kiedy biegli uwzględnili dostępną dokumentację medyczną oraz wzięli pod uwagę wyniki badania przedmiotowego, jakie sami przeprowadzili, trudno opinie biegłych dyskwalifikować. Zdaniem Sądu są one rzetelne, wyczerpujące, a zatem brak było podstaw do ich negowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

II Oddział w W. z dnia 20 maja 2014r., znak: (...), jest niezasadne i nie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440; ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą emerytalną”, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Wskazane warunki muszą być spełnione łącznie. W rozpoznanej sprawie sporne było spełnienie przez ubezpieczonego pierwszego ze wskazanych warunków, tj. niezdolności do pracy. Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03, OSNAPiUS 2004r., Nr 19, poz. 340).

Prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy może ulegać zmianom

w przypadku zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, jej ustania lub ponownego powstania. O zmianach w prawie i wysokości świadczeń rentowych przesądza wynik badania lekarskiego przeprowadzonego przez Lekarza Orzecznika ZUS/Komisję Lekarską ZUS, która dokonuje oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości. Treść orzeczenia w przedmiocie zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, braku tej niezdolności lub jej ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej oceny stanu zdrowia badanego (wyrok SN z dnia 12 stycznia 2001r., II UKN 181/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz.418), jak i biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi, np. posiadanych kwalifikacji, możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, a także z celowości przekwalifikowania.

Niepodważalną okolicznością w sprawach choćby o rentę jest to, że stwierdzenie niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. Prawidłowa opinia biegłego winna być wyczerpująca, czyli odnosić się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej, jak również zawierać logiczne uzasadnienie postawionych wniosków. Dowód tego rodzaju podlega ocenie według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej.

Dodatkowego podkreślenia wymaga to, że postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego wszczynane w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego ma charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest więc ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Badanie owej zgodności z prawem i legalności decyzji oraz orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego oraz prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji.

Mówiąc inaczej - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest bowiem postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy, a biegli sądowi nie zastępują lekarza orzecznika ZUS, tylko zgodnie

z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego przez niego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 roku, II UK 395/03, OSNAPiUS 2005, Nr 3, poz. 43).

Badając w przedmiotowej sprawie istnienie spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód

z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów internisty – kardiologa, diabetologa, ortopedy, reumatologa oraz psychiatry i nie znalazł podstaw do ich kwestionowania. Wszyscy biegli wyrazili pogląd, że A. S. nie spełnia kryteriów niezdolności do pracy, a jego schorzenia, tj. cukrzyca t. 2. skojarzona z otyłością, zespół bólowy lewego barku z miernym ograniczeniem ruchowości oraz zespół bólowy kręgosłupa z ograniczeniem ruchomości, bez objawów drażnienia korzeni nerwowych, stabilna choroba wieńcowa u osoby otyłej z chwiejnym nadciśnieniem tętniczym, polineuropatia cukrzycowa oraz reakcja sytuacyjna depresyjna, nie mogą być podstawą orzeczenia o niezdolności do pracy. Biegli nie zaobserwowali przy tym innych przedmiotowych odchyłeń w zakresie swoich specjalności, natomiast przeprowadzone przez nich badania pozwalają bezsprzecznie stwierdzić, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

A. S. na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015r. zakwestionował opinie biegłych sądowych, jednak poza oświadczeniem, że ma ponowne skierowanie do szpitala w związku z chorobą wieńcową, nie wypowiedział się dokładnie co do trafności ustaleń i wniosków biegłych oraz nie wskazał zarzutów wobec przedmiotowych opinii. Jego stanowisko negujące ocenę biegłych Sąd potraktował zatem jedynie jako nieumotywowaną polemikę ze specjalistami, których wiedza medyczna i kwalifikacje w zakresie oceny stanu zdrowia nie mogą być podważane.

Konkludując, z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów oraz opinii biegłych sądowych wynika, że A. S. nie spełnia wszystkich ustawowych przesłanek niezbędnych do otrzymania świadczenia rentowego. Przede wszystkim nie jest on osobą niezdolną do pracy w myśl art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komisja Lekarska ZUS nr (...) orzeczeniem z dnia 16 maja 2014r. uznała ubezpieczonego za zdolnego do pracy. Postępowanie przeprowadzone przed Sądem Okręgowym potwierdziło trafność tego stanowiska, choć wykazało, że A. S. cierpi na różne schorzenia i leczy się u lekarzy – specjalistów wielu dziedzin. Nie czyni to go jednak niezdolnym do pracy. Jego schorzenia wymagają systematycznego leczenia i kontroli, ale nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu uzasadniającym przyznanie renty choćby z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Co prawda w okresie wcześniejszym taką rentę ubezpieczonemu przyznano na okres od 21 sierpnia 2013r. do 31 marca 2014r., co wynikało z dolegliwości kardiologicznych, jednak jego stan zdrowia w tym zakresie uległ poprawie, co zaakcentował i uzasadnił biegły z tej dziedziny J. K.. Biegły zwrócił uwagę na leczenie, jakie przeprowadzono u ubezpieczonego w warunkach szpitalnych i sanatoryjnych, ponadto opisał wyniki badań, które wskazują na stan wyrównanej wydolności serca oraz świadczą o poprawie układu krążenia. Z tego względu ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy i prawo do renty na dalszy okres nie może być mu przyznane.

Wobec powyższego, nie ma podstaw do zmiany decyzji organu rentowego, a zatem na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł o oddaleniu odwołania.

ZARZĄDZENIE

(...)